

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до першої редакції проекту національного НД

ДСТУ _____ «Виливки із металів та сплавів. Допуски розмірів, маси та припуски на механічне оброблення»

1 Підстава розроблення проекту національного НД

Національний стандарт України «Виливки із металів та сплавів. Допуски розмірів, маси та припуски на механічне оброблення» розробляється на замовлення Державного підприємства «НАЕК «Енергоатом» та на заміну ГОСТ 26645-85 «Отливки из металлов и сплавов. Допуски размеров, массы и припуски на механическую обработку» з урахуванням основних нормативних положень міжнародних стандартів.

Тема ДСТУ відповідає Програмі робіт з національної стандартизації на 2019 рік. Проект першої редакції ДСТУ буде повністю узгоджений із вимогами технічного завдання.

2 Термін виконання

Початок роботи – квітень 2019 року, закінчення роботи – грудень 2019 року.

3 Призначеність і завдання національного НД

3.1 Кінцевим результатом, який буде досягнуто у результаті виконання роботи, буде проект національного стандарту ДСТУ _____ «Виливки із металів та сплавів. Допуски розмірів, маси та припуски на механічне оброблення»

3.2 Завданням національного НД є:

- унормування допусків, припусків на оброблення, вимог до поверхні у результаті оброблення тощо для забезпечення потреб вітчизняних та закордонних споживачів, а також підвищення ступеня відповідності продукції її функціональному призначенню;

- сприяння систематизації термінів, які застосовують у визначенні якості виливків, характеристиці поверхонь виливків, їх зовнішнього виду, розмірів тощо.

- забезпечення прав та інтересів споживачів;

- усунення технічних бар'єрів у процесах ливарного виробництва;
- покращання якості продукції.

3 Пріоритетними питаннями, вирішенню яких сприяє національний НД, є:

- унормування вимог до розмірів, припусків на оброблення, вимог до поверхні у результаті оброблення тощо;
- забезпечення прав та інтересів споживачів.

4 Характеристика об'єкта стандартизації

4.1 Об'єктом стандартизації є виливки із чорних, кольорових металів та сплавів, встановлення допусків розмірів, форми, розташування та нерівностей поверхні, допуски маси, припуски на оброблення. При розробленні проекту національного ДСТУ використано технічні вимоги, указані в ГОСТ 26645-85 «Отливки из металлов и сплавов. Допуски размеров, массы и припуски на механическую обработку» з урахуванням основних нормативних положень міжнародних стандартів.

Базові вимоги НД:

- унормування допусків розмірів, форми, розташування та нерівностей поверхні;
- унормування допусків маси виливків;
- унормування припусків на оброблення виливків;

4.2 Забезпечується взаємозв'язок цього об'єкта стандартизації з іншими стандартами, які регламентують контроль якості, а також правила приймання, основні параметри та розміри брукту.

4.3. Підставою для визначення показників, норм, характеристик, положень є інформація, наявна в діючому НД – ГОСТ 26645-85 «Отливки из металлов и сплавов. Допуски размеров, массы и припуски на механическую обработку» з урахуванням основних нормативних положень ISO 8062-3 «General dimensional and geometrical tolerances and machining allowances for castings» (Загальні розмірні і геометричні допуски та припуски для обробки виливків), а також використані в процесі розроблення проекту НД:

- а) чинні технічні регламенти та законодавство України;
- б) національні НД України;
- в) міжнародні, регіональні стандарти та інші документи міжнародних організацій, національні стандарти інших країн;
- г) класифікатори;
- д) звіти про патентні дослідження об'єкта стандартизації;
- ж) звіти про науково - дослідні, дослідно - конструкторські та дослідно - технологічні роботи;
- з) науково - технічна література, каталоги, довідники та інші інформаційні джерела.

5 Взаємозв'язок з іншими міжнародними чи регіональними НД

5.1 Цей стандарт є одним із нормативних документів у комплексі стандартів та чинних нормативних документів, що встановлюють вимоги до характеристик поверхонь, розмірної точності тощо.

5.2 НД, які треба перевірити, переглянути, скасувати, відновити, чи до яких необхідно внести зміни після прийняття проекту національного НД, буде виявлено в процесі розроблення цієї остаточної редакції проекту ДСТУ.

6 Джерела інформації

Основними джерелами інформації, які будуть використані у процесі розроблення проекту НД:

- а) чинні технічні регламенти та законодавство України;
- б) національні НД України;
- в) міжнародні, регіональні стандарти та інші документи міжнародних організацій, національні стандарти інших країн;
- г) класифікатори;
- д) звіти про патентні дослідження об'єкта стандартизації;
- ж) нормативна та технічна документація ліценziata (за наявності ліцензії);
- з) звіти про науково - дослідні, дослідно - конструкторські та дослідно - технологічні роботи;
- е) науково - технічна література, каталоги, довідники та інші інформаційні джерела.

7 Додаткові дані

Додаткові вимоги до проекту національного НД в технічному завданні не зазначені.

8 Дата набуття чинності

Національний НД вводиться в дію з січня 2020 року відповідно до Програми робіт з національної стандартизації.

9 Інформація про коментарі

За наявності організацій (підприємств), які надішлють коментарі чи відгуки, зазначаються ці організації, наводиться стисла загальна характеристика коментарів, а також результати їх опрацювання.

**Науковий керівник розробки,
д-р техн. наук**

О.Й.Шинський